

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії,

ректор
професор

Вячеслав ЖДАН

«*18*» *серпня* 2025 року

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
(вступного іспиту /співбесіди)
«Організація охорони здоров'я»

для вступників до аспірантури
галузі знань **I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»**
за спеціальністю **I9 «Громадське здоров'я»**

Програма вступного випробування з організації охорони здоров'я для вступників до аспірантури галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» за спеціальністю І9 «Громадське здоров'я»

« 18 » березня 2025 року – 13 с.

Розробники:

- І. П. Кайдашев – д.мед.н., професор, проректор закладу вищої освіти з наукової роботи;
- І. А. Голованова – д.мед.н., професор, завідувач кафедри громадського здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою;
- Н. О. Ляхова – к.мед.н., доцент, доцент кафедри громадського здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою;
- І. В. Белікова – к.мед.н., доцент, доцент кафедри громадського здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою.

1. Загальні положення

1.1. Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

1.2. Для вступу до аспірантури Полтавського державного медичного університету приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) з відповідної спеціальності і пройшли конкурсний відбір для зарахування за результатами вступних випробувань.

1.3. Вступні випробування складаються з вступних іспитів (співбесід) та презентації дослідницьких пропозицій і досягнень.

1.4. **Вступне випробування** – оцінювання підготовленості вступника, що відповідно до цього Порядку може проводитися у формі національного мультипредметного тесту, єдиного вступного іспиту, єдиного фахового вступного випробування, єдиного вступного випробування з методології наукових досліджень, конкурсу творчих та/або фізичних здібностей, у формі вступного іспиту для іноземців, співбесіди, фахового іспиту, а також вступного іспиту з іноземної мови, спеціальності, презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень у разі вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії / доктора мистецтва, за результатами якого виставляється одна позитивна оцінка за шкалою 100 – 200 (з кроком не менше ніж в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку («незадовільно»);

вступний іспит для іноземців – форма вступного випробування, яка передбачає оцінювання знань, умінь та навичок вступника з одного або декількох предметів, навчальних дисциплін або спеціальності (іноземці та особи без громадянства, які складають вступний іспит для іноземців, не складають інших вступних випробувань);

1.5. Вступний іспит / співбесіда зі спеціальності оцінюється предметною комісією Полтавського державного медичного університету по прийому вступних випробувань до аспірантури.

1.6. Вступний іспит / співбесіда зі спеціальності проводиться в усній формі.

1.7. Первинним обліковим документом щодо результатів вступного випробування є відомість вступного випробування.

1.8. Мовою вступу на навчання, навчання та оцінювання за освітньо-науковими програмами аспірантури є українська.

2. Орієнтовна структура вступного іспиту / співбесіди зі спеціальності

2.1. Програма вступного іспиту / співбесіди укладається кафедрами, задіяними у підготовці докторів філософії, (відповідно до ОНП) у обсязі програми рівня вищої освіти магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

2.2. Вступний іспит / співбесіда проводиться в усній формі за екзаменаційними білетами, кожний з яких складається з чотирьох питань.

3. Критерії оцінювання

3.1. Ваговий коефіцієнт вступного іспиту зі спеціальності складає 0,25 (нормується одиницею).

3.2. Результати вступного іспиту / співбесіди зі спеціальності оцінюються за наступними критеріями:

- змістовне наповнення, логіка викладу матеріалу;
- вміння коректно, стисло, точно відповідати на запитання.

3.3. Остаточне оцінювання здійснює предметна комісія на основі виступу вступника і відповідей на запитання за 200-бальною шкалою:

№ питання	Кількість балів
1	0-50
2	0-50
3	0-50
4	0-50
Загалом	200

Розподіл балів за критеріями оцінювання зі спеціальності:

№ питання у білеті Бали	Питання 1	Питання 2	Питання 3	Питання 4
0-10,999	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на рівні елементарного розпізнання, володіє менш ніж 20% знань з теми
11-20,999	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми	Вступник може аналізувати матеріал теми, володіє менш ніж 40% знань з теми
21-30,999	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми	Вступник володіє матеріалом з теми на достатньому рівні, виправляє помилки, серед яких є суттєві, добирає аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 60% знань з теми
31-40,999	Вступник вільно володіє матеріалом з теми,	Вступник вільно володіє матеріалом з теми,	Вступник вільно володіє матеріалом з теми,	Вступник вільно володіє матеріалом з теми,

	самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми	самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 80% знань з теми
41-50	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми	Вступник демонструє особливі творчі здібності, переконливо аргументує відповіді, володіє не менш ніж 90% знань з теми

3.4. Вступник, який отримав незадовільну оцінку, не допускається до участі в конкурсному відборі.

4. Регламент відповіді та обговорення

4.1. Відповіді на запитання проводиться усно та/або письмово, для осіб з особливими освітніми потребами – у будь-якій зручній формі з використанням допоміжних засобів і ресурсів.

4.2. Тривалість виступу вступника не має перевищувати 10 хв.

4.3. Тривалість обговорення виступу членами предметної комісії не має перевищувати 5 хв.

Програма іспиту зі спеціальності

1. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я як наука. Основні методи. Історія розвитку
2. Цільові підходи до визначення поняття «здоров'я».
3. Оцінка стану здоров'я населення. Показники здоров'я населення.
4. Провідні групи чинників, що впливають на здоров'я населення. Особливості вивчення впливу чинників різного походження на здоров'я населення. Дотримання вимог доказової медицини.
5. Класифікація факторів ризику, що впливають на здоров'я, методика їх вивчення.
6. Системи охорони здоров'я в сучасному світі, їх особливості. Принципи розвитку національних систем охорони здоров'я згідно з рекомендаціями ВООЗ.
7. Основні принципи охорони здоров'я в Україні.
8. Права громадян на охорону здоров'я, їх обов'язки, права та соціальний захист медичних працівників.
9. Предмет і зміст демографії, значення демографічних даних для практики охорони здоров'я. Зміни чисельності та складу населення різних регіонів світу та країн, України за останні роки. Методика вивчення природного руху населення, джерела інформації, показники.
10. Народжуваність, її рівні в Україні. Чинники, що впливають на рівень народжуваності.
11. Смертність. Методика обчислення загального та спеціальних показників. Особливості та причини смертності в різних групах населення. Динаміка цього показника в різних регіонах, окремих країнах і Україні.
12. Смертність немовлят. Вікові особливості. Провідні причини, чинники, які впливають на її формування. Медико-соціальні аспекти зниження смертності немовлят.
13. Середньо-очікувана тривалість життя (СОТЖ), взаємозв'язок із індексом розвитку людського потенціалу (ІРЛП). Тенденції динаміки СОТЖ у окремих регіонах світу, країнах і Україні. Врахування впливу «тягаря хвороб» на СОТЖ.
14. Поняття про захворюваність, її медико-соціальне значення. Методи вивчення захворюваності. Переваги та можливості різних методів. Фактори та умови, які впливають на повноту даних про захворюваність міського та сільського населення.
15. Міжнародна статистична класифікація хвороб травм і причин смерті, принципи її побудови та значення.
16. Методика вивчення захворюваності за даними звертань у лікувально-профілактичні заклади. Види захворюваності, їх порівняльна оцінка.
17. Загальна захворюваність, джерела вивчення. Облікові документи, правила заповнення. Показники загальної захворюваності. із особливості серед міського та сільського населення.
18. Інфекційна захворюваність: доцільність спеціального обліку. Одиниці спостереження. Облікові документи та їх маршрут, основні показники.

19. Захворюваність на найважливіші неепідемічні захворювання: перелік нозологічних форм, доцільність спеціального обліку, одиниці спостереження, облікові документи та їх маршрут. Основні показники.
20. Захворюваність з тимчасовою втратою працездатності (ТВП), джерела та методи вивчення. Одиниця спостереження. Показники захворюваності з ТВП.
21. Госпіталізована захворюваність. Поняття, доцільність спеціального обліку, одиниці спостереження, методи вивчення основні показники.
22. Хвороби системи кровообігу (ХСК), їх медико-соціальне значення. Фактори, що впливають на захворюваність ХСК, система лікувально-профілактичних заходів і заходи щодо зниження цієї патології.
23. Злоякісні новоутворення (ЗН), їх медико-соціальне значення. Провідні фактори ризику ЗН. Система лікувально-профілактичних заходів і заходи щодо зниження цих захворювань.
24. Туберкульоз, ВІЛ-інфекція/СНІД як медико-соціальні проблеми. Порівняльна оцінка методів вивчення захворюваності в країнах з різними системами охорони здоров'я.
25. Тенденції, вікові та статеві особливості окремих видів захворюваності в регіонах світу, в країнах з різним економічним розвитком.
26. Організаційні принципи лікувально-профілактичної допомоги. Види лікувально-профілактичної допомоги та заклади, що її надають. Види лікувально-профілактичної допомоги за ступенем складності. Визначення поняття «первинна медико-санітарна допомога» (ПМСД). Основні принципи ПМСД.
27. Чинники розвитку сімейної медицини. Завдання сімейного лікаря за визначенням експертів ВООЗ. Характеристика існуючих організаційних моделей роботи сімейних лікарів. Фактичний стан ПМСД в Україні, її поетапне реформування на засадах сімейної медицини.
28. Роль амбулаторно-поліклінічних закладів у медичному забезпеченні населення. Функції поліклінік і амбулаторій, їх лікувальна та профілактична робота. Завдання та сутність диспансерного методу. Етапи диспансеризації. Формування потреби в госпіталізації. Види стаціонарів. Функції сучасної лікарні, її складових частин. Заходи щодо раціонального використання ліжкового фонду. Значення спадкоємності між позалікарняними закладами та стаціонаром. Значення стаціонарозамінюючої допомоги, її організаційні форми.
29. Облік роботи амбулаторно-поліклінічних закладів і стаціонарів, методика вивчення і аналіз показників їх діяльності.
30. Особливості медичного забезпечення сільського населення; чинники, що на нього впливають. Етапність надання медичної допомоги. Заклади, що належать до кожного етапу. Основні тенденції організації геріатричної допомоги в світі та Україні.
31. Медицина катастроф, роль служби ШМД в ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Оцінка стану здоров'я літніх людей. Її особливості. Основні тенденції організації геріатричної допомоги в світі та Україні.
32. Система охорони материнства та дитинства. Законодавства з охорони материнства та дитинства в Україні. Організація акушерсько-гінекологічної'

допомоги міському та сільському населенню. Пологовий будинок, його функції, структура.

33. Організація лікувально-профілактичної' допомоги дітям, основні типи закладів. Дитяча поліклініка, функції, структура. Профілактична та протиепідемічна робота дитячої' поліклініки. Особливості організації' стаціонарної' допомоги дітям.

34. Система державного соціального страхування в Україні. Порядок і умови оплати по листкам непрацездатності. Послідовність дій лікаря при експертизі тимчасової непрацездатності.

35. Види тимчасової непрацездатності та правила видачі листків непрацездатності при захворюваннях. Правила видачі листків непрацездатності при травмах і переведенні на іншу роботу.

36. Організація експертизи стійкої втрати працездатності. Медико-соціальна експертна комісія (МСЕК) її види, склад, функції. Документація та основні показники, що використовуються в роботі МСЕК.

37. Менеджмент в охороні здоров'я. Менеджмент як наука: закони, принципи, методи. Школи менеджменту. Сучасні тенденції озвитку. Системний, ситуаційний менеджмент.

38. Роль керівника в забезпеченні ефективності діяльності закладів охорони здоров'я.

39. Управлінське рішення: визначення, етапи реалізації', переваги та недоліки різних методів його прийняття.

40. Предмет та методи економіки охорони здоров'я. Охорона здоров'я як галузь економіки. Медична послуга. Розвиток галузі охорони здоров'я в умовах економічних трансформацій в Україні.

41. Ринковий механізм послуг охорони здоров'я та його основні елементи.

42. Методичні підходи до відбору показників результативності та дефектів діяльності різних закладів ОЗ.

43. Методика визначення інтегрального коефіцієнта інтенсивності (КІ) та його оцінка.

44. Стандарти якості медичної допомоги, медичних технологій. Організація контролю якості медичної допомоги.

45. Досвід оцінки медичного забезпечення в країнах з різними системами ОЗ.

46. Значення експертних оцінок для аналізу стану медичної допомоги різним контингентам населення, сутність і методика їх проведення.

47. Соціально-психологічні проблеми менеджменту в системі ОЗ, чинники, що впливають на його ефективність.

48. Умови та заходи, що впливають на формування здорового способу життя.

49. Напрямки формування здорового способу життя

50. Заклади охорони здоров'я, відомства та служби, які беруть участь у формуванні здорового способу життя. Основні напрямки та засоби медико-гігієнічного навчання та виховання в різних закладах охорони здоров'я.

51. Методи та засоби медико-гігієнічного навчання та виховання населення, їх особливості та переваги.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Громадське здоров'я: підручник / Грузева Т. С., Лехан В. М., Огнев В. А. та ін.; за заг.ред. Грузевої Т. С. Вінниця: Нова книга, 2023. – 616 с.
2. Біостатистика: підручник / [Грузева Т. С., Лехан В. М., Огнев В. А. та ін.]; за заг. ред. Грузевої Т. С. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 384 с.
3. Голованова І.В., Белікова І.В., Ляхова Н.О. Громадське здоров'я: навч.-метод.посіб. – Львів: Видавець Марченко Т. В. 2023. - 182 с.
4. Голованова І.А., Белікова І.В., Ляхова Н.О., Харченко С.В. Громадське здоров'я: Навчально-методичний посібник. – Полтава, 2021 р. – 120 с.
5. Ждан В. М., Голованова І. А., Потяженко М. М. та ін. Організація терапевтичної допомоги населенню України. Навчально-методичний посібник для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти МОЗ України. Полтава, 2019. – 108 с.
6. Основи медичної статистики: Навчальний посібник для аспірантів та клінічних ординаторів // Голованова І.А., Белікова І.В., Ляхова Н.О. УМСА. Полтава, 2017. Електронний режим доступу: http://elib.umsa.edu.ua/bitstream/umsa/10614/1/Posibnik_Statistika_17.pdf

Допоміжна

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України. 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - С. 141. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Основи законодавства України про охорону здоров'я // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 4. - С. 19. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
3. Динаміка показників стаціонарних відділень міської лікарні за 2018–2020 роки / Плужнікова Т.В., Краснова О.І., Белікова І.В., Ляхова Н. О., Хорош М.В., Безбородько М.М.// Україна. Здоров'я нації. - 2021. - № 2 (64). – С. 20-24.
4. Доповідь про стан охорони здоров'я в Європі, 2018 р. : Більше, ніж просто цифри: фактичні дані для всіх. Основні положення Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.euro.who.int/ru/data-and-evidence/european-health-report/european-health-report-2018/european-health-report-2018-more-than-numbers-evidence-for-all.-highlights-2018>
5. Герасимчук П. О., Фіра Д. Б., Павлишин А. В. Оцінка якості життя, пов'язаної із здоров'ям у медицині //Вісник медичних і біологічних досліджень. – 2021. – №. 1. – С. 112-122.
6. Концепція стратегічного ведення комунікації ВООЗ в інтересах ефективної передачі інформації. Електронний ресурс. (Rus) Режим доступу: <https://www.who.int/about/what-we-do/strategic-communications-framework/ru/>
7. Населення України. Демографічний щорічник. – К.: Держкомстат України. (режим доступу: www.ukrstat.gov.ua).
8. Практичний посібник з адвокації для організацій громадянського

- суспільства (ОГС) та організацій пацієнтів/Програма розвитку ООН в Україні. – О. Надута-Скринник. – К., 2022. – 107 с.
https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/practical-guide-advocacy-csos-patient-organisations?fbclid=IwAR1VjAAb_iyO6_RBnzVMQRbWL8LjQSD0gpv1T7ZLp9MUuqidVtBOP4yXyds
9. Операційний посібник «Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я»/Колектив авторів: Ляшко В., Півень н та ін. Режим доступу https://phc.org.ua/sites/default/files/users/user90/Manual_Development%20and%20funding%20of%20regional%20and%20local%20public%20health%20programs_print_210x297%2B3mm.pdf
 10. Організаційно-правові та соціально-економічні засади функціонування системи громадського здоров'я в Україні: колективна монографія / за заг. ред. проф. Ждана В. М. та проф. Голованової І. А. Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2021. 193 с.
 11. Посібник з біостатистики. Аналіз результатів медичних досліджень у пакеті EZR (R-statistics) / В. Г. Гур'янов, Ю. Є. Лях, В. Д. Парій, О. В. Короткий, О. В. Чалий, К. О. Чалий, Я. В. Цехмістер : Навчальний посібник. – К. : Вістка, 2018. – 208 с.
 12. Сардак С. Е. Основи наукових досліджень : навч. посібник / С. Е. Сардак. – Д.: ДГУ, 2018. – 103 с.
 13. Основи епідеміології / Р.Бигпхоп, Р.Бонита, Т.Къепьстрём ВОЗ. Женева, 1994. С. 274. Електронний ресурс. (Rus) Режим доступу: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/85366/9241544465_rus.pdf?sequence=1&isAllowed=y
 14. Тараненко Г. Г. и др. Соціологія: навчальний посібник. – Мелітополь: ФО-П Однорог ТВ, 2021.
 15. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2016 рік / МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». – Київ, 2017. – 516 с.
 16. Шульгай А. Г., Сатурська Г. С., Панчишин Н. Я., Слободян Н. О. Особливості використання якісних методів досліджень в охороні здоров'я, зокрема у громадському здоров'ї та медсестринстві// Вісник медичних і біологічних досліджень, 4(10), 2021, с. 167-166.
 17. Holovanova I. A. Features of the organization and provision of emergency medical care in Poltava region / I. A. Holovanova, O. I. Krasnova, S. M. Tanianskaia [et al.] // Wiadomosci Lekarskie. 2021. Vol. 74, № 2. P. 351–354.
 18. Strengthening public health services and capacity: an action plan for Europe: promoting health and well-being now and for future generations/ World Health Organization Regional Office for Europe <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/340447/WHO-EURO-2012-2219-41974-57687-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
 19. Zhdan V.M., Holovanova I.A., Khoroshs M.V., at all. Analysis of the legislative activity of the ministry of health of ukraine and the conditions of

- the russian-ukrainian war in 2022. Wiadomosci Lekarskie. 2022;75 (6):1425-1433. DOI: 10.36740/WLek202206101.
20. Inna V. Bielikova, Maksim V. Khorosh, Nina R. Radchenko, Nataliia A. Lyakhova. State of organization of providing oncological medical care to the population of Ukraine. Pol Merkur Lek, 2023;LI,6:638-645. DOI: 10.36740/Merkur202306110
21. Inna V. Bielikova, Maksim V. Khorosh, Nataliia A. Lyakhova, Oleh H. Krasnov, Tetiana V. Sharbenko, Dmytro V. Palamarchuk. Tendencies in disability of the population as a result of malignant neoplasms in Ukraine (on the example of the Poltava region). Wiadomości Lekarskie Medical Advances, vol.LXXVII, issue 1, January 2024. P. 77-84
22. Ждан В. М., Лисак В. П., Голованова І. А., Подвін А.М., Харченко Н. В., Ляхова Н. О. Порівняльний аналіз проходження військово -лікарської комісії: огляд міжнародного досвіду та викликів в Україні. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екстрена та невідкладна допомога в Україні: організаційні, правові, клінічні аспекти», 23 лютого 2024 року. [Текст] / ПДМУ; [ред.кол.: В. М. Ждан, В. П., Лисак, І. А., Голованова та ін.]. – Полтава, 2024. С. 17-20
23. Харченко Н.В., Плужнікова Т.В., Краснова О.І., Костріков А.В., Ковбаса К.І. Основні засади проведення скринінгу населення на туберкульоз. Україна. Здоров'я нації. – 2023. – № 1 (71). – С. 89 – 94.
24. Lyakhovsky V. I., Krasnov O. H., Lisenko R. B., Gorodova-Andreeva T. V., Liulka O. M., Lyakhova N. O., Krasnova O. I..Current aspects of urgent surgical assistance in patients with diabetic foot syndrome. Emerg Med Serv, 2023; X, 1: 22-27. DOI:10.36740/EmeMS202301103

Інформаційні ресурси

1. Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
2. Європейська база даних «Здоров'я для всіх» www.euro.who.int/ru/home
3. Кохрейнівський центр доказової медицини www.cebm.net
4. Кохрейнівська бібліотека www.cochrane.org
5. Національна медична бібліотека США – MEDLINE www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
6. Канадський центр доказів в охороні здоров'я www.cche.net
7. Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
8. Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
9. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
10. Журнал British Medical Journal www.bmj.com
11. Журнал Evidence-Based Medicine www.evidence-basedmedicine.com

Програма затверджена на засіданні
приймальної комісії

від «___» _____ 2025 року, протокол № ____